

1944, august 30.¹ Bratislava. — Rozhlasový prejav generála A. Malára, v ktorom vyzýva príslušníkov slovenskej armády, aby sa nezúčastnili povstania.

Mladenci, kamaráti!

Hovorím k vám ako váš starší kamarát, úprimný priateľ váš, ako i nášho drahého Slovenska. Keď vám môžem úprimne radiť, tak vám volám: stáť! čelom späť! pochod do materských posádok k svojim jednotkám! Všetko je prenáhlené, nedomyšlené a môže to naše pekné, dosiaľ vojnou zhoubou len málo dotknuté drahé Slovensko priviesť ta, kde ho nechceme mať, to je do vojennej vravy. Prečo to všetko? Kto má tu záujem, aby sa doposiaľ skoro mierové pomery na Slovensku zmenili vo vojnové peklo? Pamäťate mnohí z vás, ako vypadali mestá, dediny na Ukrajine, Bielej Rusi, Haliči, Taliiansku a inde? Chcete, aby aj u nás tomu tak bolo? Určite nie! Teda späť! Ešte nie je neskoro, ešte sa všetko dá uhladiť, bez následkov pre vás a čo hlavné: i pre Slovensko.

Uvedomte si, mladenci, že my sme malý národ, teda vydržme v disciplíne a v po-koji vývin a ukončenie vecí. Rozhodne, keď zachováme až do konca poriadok, keď budeme vystupovať ako jednotná organizovaná, hoci aj malá sila, budeme rešpektovaní a azda sa stane i po našej vôle. Keď sa rozbijem, keď zničíme svoje ľažko nadobudnuté hodnoty, či už mrvné alebo materiálne, stratíme vážnosť, stratíme cenu, nebudem znamenat vôbec nič.

Je mi nesmierne ľúto, mne, starému vojakovi, vášmu skúsenému kamarátovi, keď vidím, že ten náš dobrý slovenský vojak rúti sa niekom, kde môže byť len zhuba a skaza. Načo nám revolúcia, mladenci? Kto nám čo robí? Myslite, že nám môže byť lepšie? Boli sme doposiaľ sami pánni v svojom dome, máme však istotu, že v budúcnosti tiež tak bude? Prečo teda nečakať, až veci samy dozrejú, a potom jednotne, okolnostiam primerane, všetci za jeden povraz ľahat. Tak káže zdravý pud sebazáchovy malého národa.

Slovenský vojak doposiaľ mal dobré meno všade už i ako človek. Pozor, mladenci, nedopúšťajte sa hrubostí, surovostí, ktoré nám len škodíť môžu dnes i v budúcnosti!

Odkazujem vám teda všetkým, ktorí ma mnohí dobre poznáte a viete, že som vám len dobre chcel, zadržte, ani krok ďalej! Všetko sa ešte urovnáť dá, ako som vám už podotkol, bez újmy vám i národu, keď ešte však zastavíte a rozumne sa vráťte späť.

Vám, moji vojaci kamaráti, ktorým priamo velím a ktorí doposiaľ až na nepatrné maličkosti ste sa chlapsky, mužne a rozumne chovali, posielam svoj veliteľský pozdrav s tým, aby ste mi stopercentne verili a len mojich rozkazov sa držali.

Bude to len v prospech vás všetkých a našej otčiny, drahej Slovenskej republiky, ktorú verím, že všetci radi máte! Na stráž!

„Slovák“, 1. 9. 1944, čís. 197.

¹ Podľa „Slováka“ Malár predniesol svoj prejav v 19,20 hod.